

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

208. An restituere possit in integrum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Pax-Jord. l. 12. tit. 1. n. 229. Barbof. de potest. Episc. allegat. § 4. n. 122. citans Bellenzin. tract. de subsid. charitat. q. 11. per totam. Anchar. cons. 60. n. 2. ubi dicit, Vicario Episcopi commissam esse jurisdictionem, non autem exactionem debitorum. Cui & rationem etiam addit Sbroz l. c. n. 7. quod Vicarius Episcopi agere & experiri possit ac si esset procurator, ut Jo-Aud. & Hostiens. in c. petito. de procuratorib. & quod Vicarius esse possit in iudicio & extra agendo & defendendo sicut procurator; procurator autem similia exigere non possit; ergo nec Vicarius similia Episcopo debita.

Quest. 206. Num Vicarius tertiam partem fructuum prebendarum convertere possit in distributiones.

Respondeo videri id posse Vicarium, & quidem sine speciali mandato Episcopi, loquendo de capitulis non exemptis, secus de exemptis. Et sic sentire videtur Fagn. in c. quoniam. de offic. delegati. n. 25. ubi: An possit Vicarius, qua Episcopo, etiam tanquam Sedis Apostolica delegato, committuntur per Trident. Sess. 21. c. 3. (Statuit autem ibi Tridentinum, ut in Ecclesiis tam Cathedralibus quam collegiatis, in quibus nullæ sunt distributiones quotidianæ, vel ita tenues, ut verisimiliter negligantur, tertiam partem fructuum & quorumcumque proventuum & obventionum, tam canonicarum, personarum, portionum & officiorum separari debere, & in distributiones quotidianas converti, quæ inter dignitates obtinentes, & ceteros divinis interessentes proportionaliter juxta divisionem ab Episcopo, etiam tanquam Sedis Apostolicæ delegato, ipsa prima fructuum deductione faciendam dividantur] videtur distinguendum. Nam aut agitur de capitulis exemptis, & non potest; quia hæc facultas ante Concilium Episcopis non competebat, & ideo opus speciali delegatione; aut agitur de capitulis non exemptis, & potest; quia Episcopi hanc potestatem habebant de jure communi quo ad capitula iis de jure ordinario subiecta, ideoque concilium hoc loco utitur dictione illa etiam que innuit, Episcopum debere aliquando procedere jure delegato, id est, respectu exemptorum; sed tamen posse etiam aliquando procedere jure ordinario, quod verificari non potest, nisi in non exemptis. Ita ille. Fundatur hæc responsio in eo, quod quæ Episcopo competunt jure ordinario (qualiter ei competere non delinunt, quod in iisdem quoque ut delegatus Apostolicus vi commissionis sibi à Tridentino factæ procedere queat) transeant in Vicarium ex commissione generali Vicariatus, nisi sint forte casus adhuc specialiter in jure excepti, juxta dicta sæpius supra. Quod minus tamen sine speciali mandato Vicarius facere possit dictam conversionem & divisionem, saltem respectu Ecclesiarum Cathedralium videtur obtinere consuetudo, vel forte etiam censeri illud ipsum ex arduis, quæ licet ordinario jure competant Episcopo, transire tamen non censentur in ejus Vicarium sine speciali commissione.

Questio 207. Num Vicarius deferre possit juramentum canonicæ purgationis.

Respondeo dictum juramentum (quod sæpe solet deferri reo, quando accusator non satis probat, etiam si reus ipse nihil probaverit, nec ad sint indicia ad torturam contra reum sufficientia,

P. Lenren. Vicarius Episc. Tract. 1.

ut Sbroz. l. 2. q. 167. n. 1. ex Jul. Claro in prax. crim. §. fin. q. 63. vers. solet etiam. Bertach. de Episc. l. 4. p. 1. tit. de Vicar. Episc. n. 12. in fine.) deferre nequit Vicarius sine speciali mandato. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 40. Barbof. de potest. Episc. allegat. § 4. n. 109. Pax-Jord. l. 12. tit. 1. n. 212. est enim delatio hujus juramenti meri imperii; Sbroz. l. c. n. 2. citans Speculator. tit. de jurisd. omn. Judic. in v. secundum Canones & Bertach. ubi ante. & cum his Pax-Jord. l. c. quæ autem sunt meri imperii experiri nequeunt per Vicarium sine speciali mandato, Sbroz. l. c. n. 3. uti & l. 2. q. 56. ex professo juxta c. 2. de off. Vicar. in 6. & ibi DD.

Questio 208. An Vicarius restituere possit in integrum.

Respondent passim AA. negativè, nempe quod non comprehendatur restitutio in integrum in generali mandato, adeoque eam facere nequeat Vicarius sine speciali mandato. Pirh. ad tit. de off. Vicar. n. 57. Ventrigl. l. c. Barbof. l. c. n. 108. citans Sanch. de matrim. l. 2. d. 40. num. 12. Sbroz. l. 2. q. 35. n. 4. Verum tamen contrarium tenere videtur l. 3. q. 13. ubi hanc materiam ex professo tractat, dum pro absolute affirmativa n. 1. citat Cardin. in clem. 2. de rescrip. n. 8. Bertach. de Episc. l. 4. p. 5. q. 27. n. 67. tit. de Auctor. Episc. circa Judic. Abb. in c. ex literis de restit. in integ. n. 11. & plures alios, ac dem n. 2. subdit rationem, nempe quod Ordinarii, qui habent jurisdictionem cum administratione, possunt concedere restitutionem in integrum; Vicarius autem Episcopi habeat jurisdictionem ordinariam cum administratione, ut probatur ex c. petito de procur. & c. in nova. 16. q. 7. ubi de Vicariis: quod in Administrationibus associantur Pontificibus. Idem tenet Laym. in c. causa. de restit. in integ. n. 2. Ubi: qui ordinariam jurisdictionem cum administratione, ideoque imperium aliquod habent, ut Episcopus, Vicarius generalis, & Prælati omnes Ecclesiastici, in integrum restituere possunt, quia exercent officium nobile. Restitutio enim in integrum ut idem Laym. l. c. n. 4. est actus imperii mixti ex nobili officio Judicis proveniens. Laymannum iisdem ferè verbis sequitur Pirh. ad tit. de in integ. restit. n. 62.

2. Ampliat hanc doctrinam Sbroz. l. c. n. 3. ut locum quoque habeat in Vicario foraneo, qui est delegatus ad universitatem causarum, & is non tantum cognoscere de causa restitutionis in integrum, sed & eam concedere possit, citat pro hoc Abb. in cit. c. causa. n. 7. contra Sfort. Odd. tract. de restit. in reg. p. 1. q. 33. a. 22. n. 154. & alios, quos citat. n. 12. est enim & dicitur talis Vicarius Foraneus delegatus ab Episcopo. Sbroz. cit. n. 3. causa vero restitutionis in integrum [ut dicitur. c. causa.] coram Judicibus ordinariis ab eis tractari poterit & finire; sive hoc ipsum delegatis specialiter demandatum fuerit, sive in commissionis negotio contigerit incidere hujusmodi questionem. Adeoque multo magis à tali Judice ordinario delegatus ad universitatem causarum, si habeat administrationem rerum in territorio aliquo, de causa restitutionis in integrum principaliter cognoscere potest eamque concedere, licet ea illi specialiter commissa non fuerit. Idque, quia delegati ad universitatem causarum æquiparantur Judicibus ordinariis, ita ferè Laym. & ex eo Pirh. l. c. citantes Bart. in l. ult. c. ubi & apud quæ cognit. in integ. restit. & c. n. 4. Secus est de Judicibus, etiam ordinariis, qui

ad

administrationem verum seu iurium in aliquo territorio non habent, aut imperium saltem mixtum; sed tantum potestatem simpliciter iudicandi, ut hi nequeant principaliter restituere seu tractare causam restitutionis in integrum, pro ut in *cit. l. ult. & colligitur ex sensu contrario & cit. c. causa* Pith. num. 64. Laym. num. 4. qui etiam rationem addunt: quia simplex iurisdictio non exercetur per liberum seu nobile iudicis officium, sed per mercenarium, quod actioni merè civili deservit; restituere autem in integrum, ut dictum, sit actus Imperii mixti, quod nobili officio iudicis exercetur. Multoque jam minus delegati à talibus iudicibus ordinariis, qui administrationem non habent, sed tantummodo facultatem iudicandi hanc restitutionem facere, aut de ea cognoscere possunt, pro ut expressè habet textus *cit. c. causa*, nisi fortè hæc causa restitutionis coram iis incidenter mota fuerit, ut habet idem textus. Cuius postremi rationem hanc dant Pith. num. 66. Laym. num. 6. nempe quia delegatus ad causam principalem censetur etiam delegatus ad quamlibet causam, quæ cum ea causa principali coincidit, & est veluti accessoria; ideoque etiam ad negotia incidentia seu accessoria non requiritur nova commissio, nisi sint res majoris momenti & præiudicii. Porro idem est de arbitrariis compromissariis, quod cognoscere nequeant de causa restitutionis in integrum, nisi mota sit incidenter, seu incidat in causam principalem. Pith. num. 67. Laym. num. 6. juxta expressum textum *cit. c. causa*. Sed neque adhuc arbitri ex incidente cognoscentes de dicta causa restitutionis per se restituere in integrum possunt; quia nec imperium nec simplicem iurisditionem habent, sed nudam cognitionem; sed ad summum pronunciare & determinare, num restitutio à iudice petenda sit. Pith. *cit. num. 67.* Laym. num. 3.

3. Ampliatur secundò à Sbroz. *loc. cit. num. 4.* ut Vicarius concedere possit restitutionem in integrum tam quæ conceditur minori, quam quæ conceditur majori ex causa citat pro hoc Abb. in *c. ex literis. de in integr. restit. n. 11.*

4. Ampliatur terriò ab eodem num. 5. ut Vicarius generalis concedere possit restitutionem in integrum tam adversus sententiam suam, quam adversus sententiam Episcopi (quod tamen postremum negant alii; ut Pith. num. 68. in fine) citat pro se Sbroz. Stort. Odd. *tract. de rest. in integ. p. 1. q. 33. a. 22. num. 156.* Conrad. in *templ. iudic. l. 2. c. 6. §. 2. num. 10.* Marant. *de ordin. iud. p. 6. tit. & quandoque appell. num. 382.* Rebuff. in *pr. tit. for. Vic. num. 155.* Non secus ac viceversa Episcopus restituere potest contra sententiam sui Vicarii, ut Sbroz. num. 6. citans Abb. in *c. ex literis. num. 11.* Bertach. *de Episc. p. 1. q. 4. tit. de potest. Episc. circa iudic. num. 67.* & plures alios. Et quamvis positive declaret contrarium Sbroz. num. 11. quod nimirum contra sententiam Episcopi restituere nequeat; ed quod restitutio in integrum contra sententiam tractari debeat coram Superiore ipsius iudicantis. *l. 1. c. ubi & apud quem rest. in integ. & l. adversus c. si adversus rem iud.* Addit tamen *ibidem* Sbroz. hanc declarationem non recipiendam per ea, quæ à te scripta sunt ante. Pro quo etià facit, quod licet Iudex habens etiam administrationem restituere nequeat contra sententiam majoris seu Superioris. *l. minor. ff. de minorib. atamen contra sententiam propriam vel eorum, qui æqualem vel inferiorem iurisditionem habent, re-*

stituere possit. Pith. *cit. n. 86.* juxta Gloss. in *cit. minor. v. non restituat. & l. in causa. ff. de minorib.* Adeoque multò magis id urgere videatur, dum iudicantis cum restituente iurisdictio est eadem, idemque tribunal.

5. Nihilominus limitanda hæc doctrina ita ut restituere nequeat contra sententiam suam, multòque magis contra sententiam Episcopi, ubi hæc transiisset in rem iudicatam. Sbroz. *l. c. n. 8.* citans Imol. Franc. Decium. in *c. tua. de appellat.* Roland. *conf. 38. & 43. in princip. l. 2.* Covar. &c. Delegatus siquidem etiam Principis (intellige etiam ad universitatem causarum) non potest principaliter restituere in integrum contra sententiam suam definitivam; quia postquam sententiam suam semel protulit, functus est suo officio sive bene sive male, ejusque iurisdictio cessat. *c. in literis. de off. iud. deleg. Pith. l. c. n. 65.* Nisi tamen talis potestas restituendi ei specialiter commissã sit à Principe, vel ab eo, qui ordinariam iurisditionem cum administratione habet. Pith. *ibidem.* Quin nec ipsum Iudicem ordinarium habentem administrationem posse restituere in integrum contra sententiam definitivam suam, vel etiam Vicarii aut delegati sui, nisi fortè is sit Princeps supremus, satis indicat Pith. *cit. n. 68.* dum ait: *solus Princeps, qui superiorem non recognoscit, ut Imperator aut Rex, potest aliquem adversus sententiam definitivam ipsius Principis vel Vicarii sui, qui vice principis iudicavit, aut delegati ipsius restituere in integrum.* Pro quo citat *l. minor. §. sed etsi. ff. de minorib. l. adversus rem iudic. & ibi Bartol.* Secus tamen est, ubi sententia non esset definitiva, & res non transiisset in iudicatum. Sbroz. *cit. n. 8.* Pith. *n. 68. v. g.* Ubi sententia esset interlocutoria, ut Pith. vel etiam ut Sbroz. quando lata esset sententia in contumaciam illius, qui ex forma statuti haberetur pro confesso & convicto, quæ nunquam transiisset in rem iudicatam.

Questio. 209. An Vicarius concedere possit monitoriales, de quibus Tridentinum Sess. 25. c. 8. nempe contra detinentes res alienas, aut scientes eas detineri ab aliis, ut nisi restituant, vel revelent detentores intra certum tempus, sint excommunicati.

1. **R**espondeo: In hoc non convenire AA. Primò id non posse Vicarium sine speciali commissione Episcopi, tenent apud Ventrigl. *Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 42.* Ugol. *de potest. Episc. c. 45. in princip. Campanil. in divers. Rub. juris can. rubric. 11. c. 15.* Narbon. *de appell. à Vicar. ad Episc. p. 1. n. 205.* Barbof. *de potest. Episc. allegat. 46. n. 6. & juris eccles. l. 1. c. 15. n. 20.* Pro hac sententia vide plura adducta per Fagn. *loc. paulo post citanda.* E contra eas posse decernere tam Episcopum quam Vicarium, & quidem in sola Vicariatus commissione, tenent Sbroz. *l. 2. q. 171. n. 2.* Ventrigl. *l. c.* dicens hanc sententiam magis communem ac veriore, ac citans pro ea Henniq. in *sum. l. 13. c. 17. §. 4.* Zerol. in *pr. episc. p. 1. v. Vicarius §. 17.* Suar. *Tom. 5. d. 2. sect. 1. n. 2.* Sayr. *de cons. l. 1. c. 9. n. 33.* Leo *thesaur. for. eccles. p. 3. c. 2. n. 17.* Garc. *p. 5. c. 8. n. 94. 97. & seq.* quam plurimos insuper alios pro hac sententia vide apud Barbof. *l. c. n. 7.* pro qua sententia respondisse ait Fagn. in *c. quoniam. de off. deleg. n. 42.* Pontificem 27. Febr. 1583, posse Vicarium tam Episcopi quam Capituli